

TALEPAPIR

Dato: 7. oktober 2008
Kontor: Lovkontoret
J.nr.: 2008/4014-39
Sagsbeh.: LAJ

Asylansøgerbørns sundhedstilstand

Titel Talepapir til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål B

Målgruppe Integrationsudvalget
Anledning Samråd

Tid og sted Den 23. oktober 2008, Folketinget

Samrådsspørgsmål B:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke initiativer regeringen agter at tage efter, at Institut for Folkesundhed har dokumenteret, at børn tager skade af ophold på mere end 12 måneder i et asylcenter.”

Tale:

Institut for Folkesundhed bekræfter med anden halvdel af sin undersøgelse om asylbørnenes helbred bl.a. det forhold, at længden af opholdstiden i asylcentersystemet har indflydelse på beboernes sundhedstilstand.

Det er der sådan set ikke noget nyt i. Regeringen har i lang tid anerkendt, at der kan være sammenhæng mellem disse forhold.

Men det kan til gengæld ikke med sikkerhed konkluderes, at længden af opholdstiden i asylcentre – eller andre enkeltstående faktorer for den sags skyld – i sig selv gør asylbørnene syge.

Der er snarere tale om, at et samspil mellem en lang række faktorer kan influere på asylbørnernes mentale sundhedstilstand. Lad mig nævne et par eksempler:

Socialforskningsinstituttet konkluderede bl.a. i en rapport fra 2006, at den største belastning for

børnene er forældrenes og dermed familiernes vanskeligheder og psykiske reaktioner, når forældrene modtager afslag på en ansøgning om asyl.

Den svenske forsker, Kjerstin Almqvist, peger endvidere på en række faktorer hos forældrene, som kan smitte af på børnenes velbefindende – f.eks. negative opvæksterfaringer, traumatiske oplevelser, dårligt forhold til andre forældre osv.

Det er desværre også sådan, at helbredstilstanden for nogle asylansøgere er dårlig allerede ved indrejsen. Det kan f.eks. være på grund af deres psykiske bagage fra hjemlandet eller oplevelser under flugten til Danmark.

Det er med andre ord ikke muligt at sætte fingeren på enkelte faktorer i asylsystemet som årsagen til, at beboerne i asylcentre får det psykisk dårligt.

Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at regeringen tager asylbørnenes velbefindende under opholdet i Danmark meget alvorligt.

Først og fremmest er asylbørnene i løbende kontakt med det faglige personale i asylcentret. Medarbejderne har professionel erfaring med at arbejde med børn og dermed gode muligheder for at opdage særlige sociale og sundhedsmæssige problemer.

Asyldbørn i danske asylcentre er herudover omfattet af solide tilbud om sundhedsbehandling, som både omfatter akut og ikke-akut behandling, herunder f.eks. besøg ved læge eller børnepsykolog. I praksis tilbydes asylbørn samme behandling som herboende børn.

Som det også fremgår af regeringsgrundlaget fra november 2007, har regeringen fokus på bl.a. traumatiserede asylansøgere. Der er i overensstemmelse hermed gennemført en række initiativer i Dansk Røde Kors' centre, som mærkbart vil forbedre mulighederne for at håndtere psykiske problemer hos asylbørn.

Den særlige udredningsenhed, som hidtil har fungeret på forsøgsbasis, er gjort permanent.

Enheden har til formål at sikre en tidlig pædagogisk/psykologisk indsats over for asylansøgerbørn med særlige behov.

Der er pr. 1. oktober 2008 indført en psykologscreening af alle asylansøgerbørn. Screeningen gennemføres ca. tre måneder efter ankomsten til Danmark og har til formål at styrke identifikationen af børn og familier med særlige behov for social eller pædagogisk støtte.

Alle asylbørn skal endvidere tilbydes et psykoedukationsforløb kort efter ankomsten til Danmark. Forløbet har til formål at lære børnene at være opmærksomme på tidlige psykiske symptomer, herunder give dem redskaber til at håndtere dem.

Det er tanken, at den tidlige indsats vil afdække asylbørnenes eventuelle behov for videre pædagogisk eller psykologisk udredning. Herefter kan asylbørnene efter behov henvises til videre behandling hos børnepsykolog eller andre specialister.

Regeringen har herudover haft fokus på at styrke samarbejdet mellem asylcentre og kommunerne om traumatiserede asylansøgere.

Jeg kan oplyse, at både Dansk Røde Kors og Udlændingesservice har etableret mødefora med opholdskommunerne, hvor f.eks. spørgsmål om asylbørns særlige behov for specialskoleunder-

visning og kommunernes tilsynspligt over for børnene diskuteres.

Som det fremgår, gør regeringen sig store anstrengelser for at sikre, at asylbørn har adgang til ordentlige sundhedstilbud under opholdet i Danmark.

Jeg skal undlade at remse den lange stribe af øvrige vilkårsforbedringer, som regeringen har gennemført de senere år, op for udvalget.

Dog vil jeg fremhæve, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti jo netop med asylaftalen fra januar måned har skabt mulighed for, at visse afviste asylansøgerfamilier med børn efter en

konkret vurdering kan få tilbud om at bo uden for
asylcentret.

Til spørgsmålet om vilkårsforbedringer vil jeg
endelig benytte lejligheden til at slå fast, at for-
holdene i de danske asylcentre aldrig har været
bedre, end de er nu!

Jeg kan oplyse, at der pr. 13. september 2008
opholdt sig 372 asylbørn under 18 år i asylcen-
tersystemet med en gennemsnitlig opholdstid på
717 dage.

Af det samlede antal på 372 asylbørn udgør an-
tallet af afviste asylbørn 79. For denne gruppe er
den gennemsnitlige opholdstid imidlertid 1.420
dage, hvilket er tæt på en fordobling i forhold til

den samlede gruppe. Den gennemsnitlige opholdstid for den samlede gruppe påvirkes dermed betydeligt i negativ retning, derved at afviste asylbørn har længere opholdstider.

Jeg skal for en god ordens skyld understrege, at opholdstiden ikke bliver forlænget af asylmyndighedernes sagsbehandlingstider, som for tiden er under 6 måneder i Udlændingetjenesten og ca. 4 måneder i Flygtningenævnet. Dvs. en typisk asylsag er afgjort på under 10 måneder.

Det står med andre ord klart, at de asylbørn, som har haft meget lange ophold i asylcentre, typisk er børn af afviste asylansøgere.

Og regeringens holdning til afviste asylansøgere ligger helt fast. Det er fuldstændig afgørende for asylsystemets legitimitet, at afgørelser om afslag står ved magt og bliver respekteret. Det må derfor fastholdes, at afviste asylansøgere har pligt til at rejse hjem, når de har fået endeligt afslag på asyl.

Når afviste asylansøgere vælger at ignorere asylmyndighedernes afgørelse om afslag på asyl, så træffer de også et valg på deres børns vegne.

Det er selvfølgelig meget trist, at børnene på den måde bliver taget som gidsler. Men det er og altså først og fremmest forældrenes eget ansvar.

Regeringens ansvar er i den sammenhæng at sikre, at særligt børnene har ordentlige vilkår under opholdet i Danmark. Det er min klare overbevisning, at regeringen lever op til det ansvar, og at langt de fleste asylbørn efter omstændighederne lever en rimelig tilværelse i asylcentre.